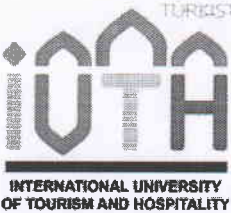
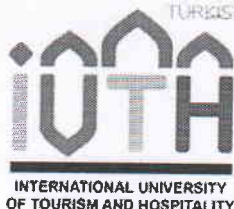

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

«БЕКІТЕМІН»
Басқарма төрайымы – Ректор
М.С. Мурзамадиева
« 01 » 2020 ж.

АКАДЕМИЯЛЫҚ АДАЛДЫҚ САЯСАТЫ

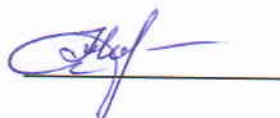
Түркістан, 2020

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

Келісу парағы

Әзірленген:

Тәрбие және әлеуметтік жұмыс жөніндегі проректор

С.Ж. Нургазина
«01» 09. 2020 ж.

Келісілді:

Оқу және ғылыми жұмыс жөніндегі проректор

А.А. Ивашов
«01» 09. 2020 ж.

Оқу үрдісінің сапасын бақылау бөлімінің басшысы

И.Т. Мусалимов
«01» 09. 2020 ж.

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

1. Жалпы ережелер

1.1 «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ-ның (бұдан әрі – Университет) академиялық адалдық саясаты (бұдан әрі – Саясат) білім алушылардың жеке адалдығын, оқытудың негізгі ұғымдары мен принциптерін, профессорлық-оқытушылар құрамы (бұдан әрі – ПОК) және Университет қызметкерлерінің оқыту және оқу нәтижелерін бағалау, сондай-ақ жазбаша жұмыстар, емтихандар мен ғылыми зерттеулерді орындау нәтижелерін анықтайтын құжат болып табылады.

1.2 Бұл саясат Университеттің миссиясы мен даму стратегиясына; сапа саласындағы мақсаттар мен саясатқа сәйкес әзірленген және білім беру процесінде академиялық адалдықтың негізгі тұжырымдамалары мен принциптерін, университет қауымдастығы мүшелерінің құқықтары мен міндеттерін, академиялық тұтастықты бұзу түрлерін және олар орын алған жағдайда шара қолдану тәртібін анықтайды.

1.3 Осы Саясаттың мақсаты білім алушылар, университеттің профессорлық-оқытушылық құрамы мен қызметкерлері арасында адалдық, ашық, шынайы және сенімді қарым-қатынас орнату, сондай-ақ білім беру, ғылым және тәрбие жұмысы процесіндегі жауапкершілік туралы түсінікті қалыптастыру.

1.4 Университет әкімшілігі, профессорлық-оқытушылар құрамы, кураторлар осы Саясатпен білім алушыларды таныстыруға міндетті.

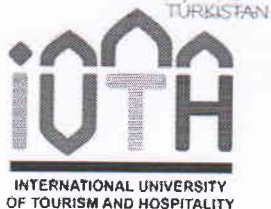
1.5 Бұл Саясатты орындау университет қауымдастығының барлық мүшелері – әкімшілік, оқытушылар құрамы, қызметкерлер, білім алушылар, олардың заңды өкілдері үшін міндетті.

2. Негізгі түсініктер

2.1 Осы Саясатта келесі ұғымдар қолданылады:

- *академиялық адалдық* – жазбаша жұмысты орындау кезінде (бақылау, курстық жұмыс, эссе, дипломдық жұмыс, магистрлік диссертация), емтихан жауаптарына (ғылыми-зерттеу жұмыстарында өз позициясын білдіру кезінде, оқытушылар құрамымен және бір-бірімен өзара білім алушылар, білім алушылардың адалдығын анықтайтын құндылықтар мен принциптер жиынтығы), сонымен қатар оқыту нәтижелерін бағалау;

- *оқыту нәтижелерін бағалау* – ағымдағы белгілі бір кезеңде жетістіктерін анықтау үшін білім алушының орындаған жұмысын немесе тапсырмаларын бағалау (ауызша сұрау, жазбаша жұмыс, зертханалық жұмыс, практикалық жұмыс, өзіндік жұмыс және т.б.) немесе қорытынды бағалау (тест тапсыру, курстық жұмыс, дипломдық жұмыс, жоба, магистрлік

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

диссертация және т.б.)

- осы оқу мерзімінде білім алушылардың оқу жетістіктерінің деңгейін анықтау;

- *академиялық адалдық саясатын бұзу* – университеттің профессорлық-оқытушылық құрамы мен қызметкерлері және білім алушылардың заңсыз жолдарды пайдалана отырып, алдын-ала сөз байласу арқылы плагиат қолдануы, алдау, бағалауды және оқу нәтижелері туралы мәліметтер бұрмалау, тестке жауаптар және басқа да тапсырмаларды адал емес тәсілдермен алу, білім алушылардың ақпараттық және техникалық құралдарды заңсыз пайдалануға жасаған заңсыз іс-әрекеті;

- *академиялық тұтастық принциптері* – Университеттің академиялық саясатының мазмұны мен бағыттарын анықтайтын негізгі принциптер.

3. Академиялық тұтастық принциптері

3.1 Академиялық адалдық принциптері:

- *адалдық* – білім алушылардың оқу, ғылыми және білім беру процесінде басқа да міндеттерді адал, лайықты орындауы, сондай-ақ ПОҚ мен қызметкерлердің өздерінің қызметтік міндеттерін адал және заңды түрде орындауы;

- *автордың және оның мұрагерлерінің құқықтарын қорғау* – авторлық құқықты тану және авторлық құқықтың тақырыбы болып табылатын, басқа біреудің сөзін, ойларын дұрыс жеткізу және бағаланатын шығармалардағы ақпарат көздерін көрсету арқылы қорғау;

- *ашықтық* – білім алушылар, оқытушылар құрамы мен қызметкерлер арасында ашықтық, өзара сенім, ашық ақпарат және идеялармен алмасу;

- *білім алушылар, оқытушылар құрамы мен қызметкерлердің құқықтары мен бостандықтарын сақтау* – оқу процесінде әркімнің Қазақстан Республикасының заңнамасында кепілдендірілген құқықтар мен бостандықтарды пайдалануға құқығы бар; адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын жүзеге асыру басқа адамдардың құқықтары мен бостандықтарын бұзбауға тиіс;

- *теңдік* – Саясатқа сәйкес шығу тегіне қарамастан білім беру процесінің әр субъектісін әлеуметтік, қызметтік және мүлдіктік жағдайы, жынысы, нәсілі, ұлты, тілі, дінге қатынасы, наным-сенімдері, тұрғылықты жері немесе басқа себептер бойынша кемсітуге болмайды және олардың бұзылуына бірдей жауап береді.

3.2 Осы Саясат қағидаларын сақтау білім беру процесінің барлық қатысушылары үшін міндет болып табылады.

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

4. Білім беру үдерісіне қатысушылардың құқықтары мен міндеттері

4.1 Білім алушы міндетті:

- Білім алушы ар-намыс кодексіне сәйкес болуға (А қосымшасы);
- бағаланған және бағаланбаған жұмыстарды орындау кезінде академиялық адалдықты қатаң сақтауға;
- біреудің сөзі мен біреудің ойларын (ескертүлерін) жеткізу барысында автордың, жұмыстың атауы мен беттің атын көрсету арқылы дәстүрлі әдістерді қолдануға;
- бағаланған жұмыстардың соңында пайдаланылған әдебиеттер тізімін көрсетуге;
- адал және сенімді ақпарат көздерін пайдалануға;
- өзінің жасаған жұмысын басқа білім алушыларға бермеуге;
- тапсырмалардың барлық түрлерін өз бетінше орындауға;
- жаттығулар мен тапсырмаларға, дайын жазбаша жұмыстарға, тестілеу (эссе, курстық жұмыс, дипломдық жұмыс, магистрлік диссертация) барысында дайын жауаптарды пайдаланбауға;
- емтихандар кезінде дайын парақтарды, электронды ақпараттық-коммуникациялық құралдарды және басқа көмекші құралдарды пайдаланбауға;
- дайын жауаптарыңыз бен жұмыстарыңызды басқа білім алушыларға бермеуге, білім адалдығы мен білім алушыға күмән келтіретін және басқа білім алушылардың соңғы нәтижелеріне зиян келтіретін мінез-құлыққа жол бермеуге.

4.2 Білім алушы құқылы:

- осы Саясатпен танысуға;
- оқу процесіндегі басқа қатысушылардың пікірлерін құрметтей отырып, оқу процесінде өз пікірін еркін білдіруге;
- Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін кез-келген тәсілмен осы Саясатты бұзу және дәлелдемелер ұсыну арқылы негізсіз айыптаудан қорғануға.

4.3 Университеттің профессорлық-оқытушылық құрамы мен қызметкерлері міндетті:

- оқытушы мен Университет қызметкерінің ар-намыс кодексін сақтауға (Б қосымшасы);
- білім алушыларға осы Саясаттың негізгі ережелері туралы хабарлауға;
- білім алушыларға нақты және сенімді дереккөздерді таңдауда қолдау көрсетуге; қажет болған жағдайда тиісті дайындықты қамтамасыз етуге;

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

- білім алушыларға сілтемелер, пайдаланған әдебиет тізімдерін жасауды үйретуге;
- білім алушыларға жобалық іс-әрекетті қағазға, электронды, цифрлық жеткізгіштерге, орындалған жұмысқа барлық қатысушылардың авторлығын көрсете отырып жобалауды үйретуге;
- білім беру үдерісінде өзіндік пікір айтуға жағдай жасауға;
- академиялық адалдықты сақтау мәселелері бойынша бағаланған жұмысты орындамас бұрын білім алушылармен түсіндіру жұмыстарын жүргізуге;
- осы Саясатта белгіленген талаптарды бұзудың кез-келген ықтималдығын болдырмауға;
- осы Саясатты бұзудың әрбір жағдайын қатаң есепке алуға;
- деканатқа ережелерді бұзудың әрбір жағдайы туралы жазбаша хабарлауға;
- осы Саясатты қолдауға байланысты іс-шараларға қатысуға.

4.4 Университеттің профессорлық-оқытушылық құрамы мен қызметкерлері құқылы:

- осы Саясатпен танысуға;
- оқу процесінде басқа қатысушылардың пікірлерін құрметтей отырып, оқу процесінде өз пікірін еркін білдіруге;
- Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін кез-келген тәсілмен осы Саясатты бұзу және дәлелдемелер ұсыну арқылы негізсіз айыптаудан қорғануға.

4.5 Университет пен колледж әкімшілігі міндетті:

- білім алушыға осы Саясатты түсіндіру бойынша ПОҚ мен қызметкерлердің жұмысын қамтамасыз етуге;
- білім алушылар, оқытушылар құрамы мен қызметкерлер бұзушылықтар анықталған жағдайда осы Саясатта көзделген шараларды қабылдау бойынша жұмысты үйлестіруге;
- білім алушылардың академиялық адалдықтың орындалуын сараптау және бақылауға.

4.6 Кітапхана қызметкерлері оқу процесінің барлық қатысушыларын жазбаша жұмыстардың кез-келген түрін дайындауда қажетті кітаптар, журналдар мен интернет сайттарды көрсетеді, ресурстарды, библиографиялық дереккөздерді және басқа сілтемелерді қолданатын ережелер туралы хабарлайды.

5. Академиялық адалдық саясатын бұзу

5.1 ПОҚ саясатын бұзудың көріністері:

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

- плагиат;
- сөз байласу;
- алдау;
- бағалауда, бағаланатын жұмыста қолданылатын кез-келген деректерді бұрмалау;
- бағаланатын жұмыстардың, тест тапсырмаларының жауаптарын заңсыз жолмен алу;
- ақпаратты немесе техникалық құрылғыларды заңсыз пайдалану;
- бағаланбаған жұмыстар орындалмаған, уақтылы орындалмаған жағдайда жалған ақталу / ақпарат беру.

5.2 Плагиат – басқа дереккөздерден алынған материалдарды авторлықты немесе дереккөзді көрсетпей-ақ ішінара немесе толықтай иемдену. Плагиат келесі формаларда болуы мүмкін:

- тиісті тыныс белгілерін (тырнақшаларды) қолданбай және / немесе дереккөзін көрсетпей дереккөзге сілтеме жасау;
- авторға сілтеме жасамай, басқа біреудің идеяларын немесе дәлелдерін пайдалану;
- толығымен немесе ішінара басқа адамның жазған жұмысын ұсыну;
- интернеттен алынған терминнің/тезистің, магистрлік диссертацияның презентациясын тапсыру;
- басқа курстың тапсырмасы ретінде аяқталған жұмыстың презентациясын тапсыру.

Дипломдық жұмыстардың, магистрлік диссертациялардың орындалуының тәуелсіздігін тексеру мәтіндік құжаттарды бірегейлікке тексеруге арналған мамандандырылған іздеу бағдарламалық жасақтамасын қолдану арқылы жүзеге асырылады (Anti plagiarism).

Плагиат фактілері расталған жағдайда білім алушы ағымдағы немесе қорытынды жұмысты бағалау процедурасына жіберілмейді, плагиат фактілері анықталған жағдайда білім беру процесіне қатысушылардың материалдары жариялауға жіберілмейді.

5.3 Сөз байласу болып келесі актілер қарастырылады:

- (басқа) білім алушы үшін кез-келген дәрежелі жұмысты орындау;
- білім алушыларды әр түрлі бақылау түрлерінде одан әрі пайдалану үшін тест тапсырмаларының дұрыс жауап нұсқаларымен қамтамасыз ету;
- ПОҚ немесе қызметкердің материалдық сыйақыны заңсыз алуы (ақша алу, сыйлықтар алу және т.б.), мүліктік сипаттағы жеңілдіктер немесе қызметтер (бос уақытты өткізуге, шаштараз, қызмет орталықтарына кіру билеттері үшін жеңілдіктер алу және т.б.), (жолдама, анықтама, жол жүру билеттері, студенттік билеттер, тапсырмаларды қабылдау кезінде, өздік

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

жұмыстарда және т.б.) процесінде өз міндеттерін білім алушыларға жүктеу

5.4 Алдау болып келесі актілер қарастырылады:

- басқа білім алушылардың жұмыстарын өз тапсырмасы ретінде тапсыру, біреуден көшіріп алу немесе бағаланған жұмысты қайта тапсыру;
- басқа білім алушылардың көшіріп алуына саналы көмек беру, біреудің бағаланған жұмысын, кеңестерін, парақтарын, оқулықтарды және т.с.с. қолдануға жол беру;
- емтихан құжаттарына қол қою (жазбаша емтихан кезінде), емтихан билеттеріне жазбалар, сызбалар және жауап берумен байланысты емес басқа белгілер жасау;
- емтихан кезінде білім алушыға көмектесу және топтық жұмыс бойынша тапсырманы орындау кезінде жұмысына көз салуға мүмкіндік беру;
- білім алушылар, қызметкерлердің және басқа адамдардың көмегімен бақылау тапсырмаларын (немесе ұрлап) алу;
- тест тапсырмаларын, дайын жұмыстарды сатып алуға және / немесе сатуға көмек көрсетудің басқа тәсілдерін қолдану;
- мәліметтер, оқу материалдарын ұсыну немесе басқа адамға тесттер мен емтихандарды аяқтауға көмек көрсету және т.б.

5.5 Жалғандық бағалаулар, бағаланатын жұмыста қолданылатын кез-келген деректер:

- бағалауды бұрмалау, ағымдық және қорытынды бақылаудың бағаларын асыра бағалап, ағымдағы және қорытынды бақылаудың жауаптарын бағалау нәтижелері; басқа білім алушының бағаланған жұмысын қасақана қолдан жасау немесе бұлдіру, зерттеу жүргізу кезінде деректерді жалған жасау (қосу, енгізу, түзету) немесе басқа оқушының бағаларын жасандылықпен жасыру үшін оны қолдан жасау;
- Университеттің ақпараттық базасында (электронды журналға) сабаққа келмеген білім алушыларға баға қою;
- Университеттің профессорлық-оқытушылық құрамы немесе қызметкерінің материалдық сыйақыны заңсыз алуы (ақшаны, сыйлықтарды және т.б. алу), артық бағалау үшін мүлктік сипаттағы жеңілдіктер алу немесе қызметтің қолдану;
- фактілерді бұрмалдау және бұрмалау (деректерді ауыстыру, дұрыс емес деректерді сенімді деп көрсетуге тырысу, бағалауды немесе тапсырма жауаптарын бұрмалау, жазбаларды бұрмалау, құжаттардағы қолдарды түзету, құжаттарға қосымшалар енгізу және т.б.).

5.6 Бағаланбаған жұмыстарға, тест тапсырмаларына адал емес жолмен жауап алу:

- бағаланған жұмыстардың жауаптарын, тест тапсырмаларын дұрыс

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

жауаптарымен беру немесе бағаланған жұмыстардың жауаптарының ішінара немесе толық материалын алу, басқа білім алушылардың, оқытушылар құрамының көмегімен бағаланған жұмысты орындамас бұрын қызметкермен (дұрыс жауаптары бар тест тапсырмалары, емтихан билеттері мен тапсырмалары, жазбаша емтиханға арналған тапсырмалар) алмасу;

- бағаланған жұмыстарды сатып алу / сату немесе оларды өз жұмысы ретінде алудың басқа тәсілдері (курстық жұмыстар, тезистер, магистрлік диссертациялар және т.б.), сондай-ақ сатып алу / сату немесе дұрыс жауаптары бар тест тапсырмаларын алудың басқа тәсілдері.

5.7 Ақпаратты немесе техникалық құрылғыларды дұрыс пайдаланбау болып келесі актілер қарастырылады:

- аралық, қорытынды және басқа бақылау, компьютерлік тестілеу кезінде немесе университеттің ақпараттық ресурстарына (оқытушының электрондық журналына, қызметкерлердің жеке шоттарына және т.б.) заңсыз қол жеткізу кезінде электрондық, цифрлық, қағаз тасымалдағыштардағы, техникалық құрылғылардағы ақпаратты пайдалану;

- бағаланатын жұмыстарды кез-келген жолмен алу, соның ішінде электрондық пошта, компьютер, т.б. арқылы жүктеу немесе кеңседен шығару және / немесе оқытушылар құрамының компьютерлік материалдардан бағаланған жұмыстарға қатысты қағаз және электронды тасымалдаушылардан көшіру.

5.8 Бағаланатын жұмыстар орындалмаған, уақтылы орындалмаған жағдайда жалған актау осы Саясатты бұзу болып саналады, бұл жағдайда тиісті жаза қолданылады.

5.9 Саясатты бұзу түрлерінің бұл тізімі толық емес және қажет болған жағдайда толықтырылуы мүмкін.

5.10 Білім беру үдерісіне қатысушылар Саясат қағидаттарын бұзғаны үшін моральдық жауапты екендігін ұмытпауы тиіс.

5.11 Плагиат, курстық жұмысты, магистрлік диссертацияны сатып алу-сату қарапайым ережелерді бұзу шеңберінен шыққан деп саналуы тиіс және қоғамға қарсы өрескел бұзушылық ретінде қабылданады және басқа адамдардың материалдарын қолданғаны үшін жазалауға мәжбүрленеді.

5.12 Білім алушылар жазбаша жұмыстың барлық түрлерін плагиат үшін тексеру туралы, академиялық адалдық саясаты туралы ақпаратты факультет деканы мен кафедралар жүзеге асырады.

5.13 Осы Саясаттың ережелері мен қағидаларын бұзудың әрбір жағдайын академиялық адалдық саясатын бұзушылықтармен күрес жөніндегі комиссия (бұдан әрі – Комиссия) мүшелері академиялық адалдық саясатын бұзу туралы актіні жасау түрінде тіркейді (бұдан әрі – Комиссия). (В, Г, Д

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

қосымшалары).

6. Саясат бұзылған жағдайда шараларды қолдану тәртібі

6.1 Саясатты бұзу кезіндегі тәртіптік жазаның түрлері:

6.1.1 ПОҚ мен қызметкерлерге арналған тәртіптік жазаның түрлері:

- түсініктеме;
- сөгіс;
- қатаң сөгіс;
- жұмыстан босату;
- басылымдарға жол бермеу.

6.1.2 Білім алушыларға арналған тәртіптік жазаның түрлері:

- ескерту (білім алушылардың ата-аналарына хабарлау немесе сайтқа орналастыру);
- бағаның төмендеуі (әр жағдайға 10 ұпай);
- бағалаудың, жауаптың немесе жазбаша жұмыстың / анықтаманың күшін жою;
- бағалау рәсіміне / емтиханға рұқсат бермеу;
- қайта өту құқығынан айыру;
- сөгіс;
- білім алушы қатарынан шығару.

6.2 Саясат бұзылған жағдайда тәртіптік жазаларды қолдану тәртібі:

6.2.1 Плагиат фактілері расталған жағдайда білім алушының ағымдағы немесе қорытынды жұмысы бағалау процедурасына жіберілмейді, плагиат фактілері анықталған жағдайда білім беру процесіне қатысушылардың материалдары жариялауға жіберілмейді.

6.2.2 Келісімде (басқа) білім алушы үшін кез-келген бағаланған жұмысты орындау үшін келесі шаралар көзделеді:

- бірінші рет осы бұзушылықты жасаған қатысушылар (екі тарап) ескерту жазасын алады, содан кейін жазбаша жұмыс жойылады;
- қайталанған бұзушылық болған жағдайда жұмыс бағалау процедурасына жіберілмейді, бұл бұзушылықты жасаған адамға сөгіс жарияланады.

Тест тапсырмаларын әр түрлі бақылау түрлерінде одан әрі пайдалану үшін дұрыс жауап нұсқаларын ұсынған кезде, осы бұзушылықтың үшін біріншісінде ескерту, ал екінші рет қайталанса сөгіс жарияланады.

ПОҚ немесе қызметкерлер өз міндеттері шеңберінде жұмысты орындағаны үшін заңсыз материалдық сыйақы алған жағдайда, осы бұзушылықты бірінші жасағаны үшін ескерту, қайталанған жағдайда – сөгіс, қатаң сөгіс, жұмыстан босату шаралары қолданылады.

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

6.2.3 Білім алушылардың білім жетістіктерін ағымдағы, қорытынды бағалау кезінде плагиат, сөз байласу анықталған жағдайда:

1) уәкілетті тұлға осы саясаттың В қосымшасына сәйкес нысан бойынша Академиялық адалдық саясатын бұзғаны туралы акт жасалынады, білім алушымен әңгімелесу жүргізіледі. Академиялық адалдық саясатын бұзу актісі тиісті заттай дәлелдемелермен және білім алушының жұмысының көшірмелерімен факультет деканына беріледі;

2) жүйелі түрде бұзылған жағдайда (үш және одан да көп рет), уәкілетті тұлға белгіленген нысанда Академиялық адалдық саясатын бұзғаны туралы акт жасайды. Академиялық адалдық саясатын бұзу актісі тиісті заттай дәлелдемелермен және білім алушылардың жұмысының көшірмелерімен факультет деканына беріледі, ол барлық құжаттарды Комиссияға өткізеді.

6.2.4 Алдау жағдайында, бағаланған жұмысты басқа білім алушылардан көшіріп алған жағдайда немесе осыдан бұрын бағаланған жұмысты қайта тапсырғанда, басқа біреудің бағаланған жұмысын өз жұмысы ретінде тапсырғанда, ескерту, бағаны төмендету немесе алып тастау жүктеледі. Рәсім / емтихан, қайта тапсыру құқығынан айыру жазасы қолданылады.

Басқа білім алушыға көмек көрсеткен болса, сөгіс, бағаны төмендету немесе жою, бағалау процедурасынан / емтиханнан шығару, қайта оқу құқығынан айыру тағайындалады.

Емтихандық құжаттарға қол қою кезінде (жазбаша емтихан кезінде), жауап қағазына емтихан билеттерінің жауабына қатысы жоқ жазбалар, сурет немесе сызбалар қойған болса, ескерту, бағалауды төмендету немесе жою, бағалаудан/ емтиханнан шығару тағайындалады.

Алаяқтыққа көмектесу кезінде, бірінші әрекетті үшін сөгіс (білім алушының ата-анасын ескерте отырып), қайталанған жағдайда – сөгіс, қатаң сөгіс, білім алушы қатарынан шығару / жұмыстан шығару.

6.2.5 Егер білім алушының ағымдағы, қорытынды білім жетістіктерін бағалау кезінде алаяқтық анықталса:

1) уәкілетті тұлға белгіленген нысанда Академиялық адалдық саясатын бұзғаны туралы акт жасайды, куратордың қатысуымен білім алушымен әңгіме жүргізеді. Академиялық адалдық саясатын бұзу актісі тиісті заттай дәлелдемелермен және білім алушылардың жұмысының көшірмелерімен факультет деканына беріледі;

2) Академиялық адалдық саясатын жүйелі түрде бұзғаны үшін (үш және одан да көп рет) уәкілетті тұлға белгіленген нысанда акт жасалады. Тиісті заттай дәлелдемелермен және білім алушылар жұмысының көшірмелерімен академиялық адалдық саясатын бұзу актісі кейіннен комиссияға жіберу үшін деканға беріледі.

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

6.2.6 Бағаларды бағалау кезінде бұрмалаушылық болған жағдайда, ағымдағы және қорытынды бақылаудың жауаптарын бағалаудың нәтижелері немесе ағымдағы, қорытынды бақылаудың бағаларын асыра бағалау, басқа білім алушының бағаланған жұмысын қолдан жасау немесе бүлдіру, жалған мәліметтер (қосу, жазу, түзету), зерттеу жүргізгенде немесе басқа білім алушыға саналы түрде жалған жасанды жасаған бірінші әрекетті үшін (білім алушының ата-анасы ескертіліп/сайтқа орналастырылып) ескерту, қайталанған жағдайда – сөгіс, қатаң сөгіс, білім алушылар қатарынан шығару / жұмыстан шығару қолданылады.

Университеттің ақпараттық базасына (электронды журналға) аудиторияда болмаған білім алушыға, оқытушы баға қойғаны үшін біріншіде - ескерту, бірнеше рет қайталанған жағдайда – сөгіс жарияланады.

ПОҚ немесе қызметкер бағаны асыра көрсеткені үшін, заңсыз материалдық сыйақы алған жағдайда, бірінші рет болған жағдайда – ескерту, бірнеше рет қайталанған жағдайда – сөгіс, қатаң сөгіс, білім алушылар қатарынан шығару / жұмыстан босату жазалары қолданылады.

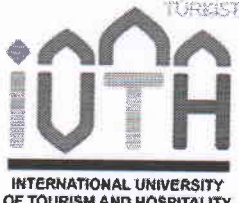
Алаяқтық көрсеткен жағдайда бірінші бұзушылық үшін – ескерту, қайталанған жағдайда – сөгіс, қатаң сөгіс, білім алушылар қатарынан шығару / жұмыстан шығару тағайындалады.

6.2.7 Бағаланатын жұмыстардың жауаптарын тестілік тапсырмаларды заңсыз жолдармен алған жағдайда, дұрыс жауаптары бар тест тапсырмаларын бағалау жұмыстары өтпей жатып алдын ала берген жағдайда, бірінші рет – ескерту, қайталанған жағдайда – жауап немесе жазбаша жұмыс үшін бағаны төмендеу немесе жою, бағалау процедурасына / емтиханның шектеу, қайта өткізу құқығынан айыру жүктеледі.

Бағаланатын жұмыстарды, дұрыс жауаптарымен тест сұрақтарын сатып алу/ сату немесе өзіндік етіп өзге жолдармен алу үшін бірінші рет – ескерту, қайталанған жағдайда – сөгіс, қатаң сөгіс, білім алушылар қатарынан шығару/ жұмыстан босату шаралары қолданылады.

6.2.8 Электрондық, цифрлық, қағаз тасығыштардағы, техникалық құрылғылардағы ақпаратты аралық, қорытынды және басқа бақылау, компьютерлік тестілеу кезінде пайдалану кезінде немесе заң бұзушылық үшін университеттің ақпараттық ресурстарына рұқсатсыз қол жеткізу кезінде ақпаратты немесе техникалық құралдарды заңсыз қолданған жағдайда- ескерту, қайталанған жағдайда – сөгіс, қатаң сөгіс, білім алушылар қатарынан шығару / жұмыстан шығару тағайындалады.

Бағалау жұмысы кез-келген жолмен жауап алынған болса, соның ішінде электрондық пошта арқылы, компьютер арқылы және т.б. жүктеу, немесе кеңседен шығару және / немесе оқытушылар құрамының компьютерден

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

материалдарды көшіріп алу арқылы онда – (білім алушының ата-анасына хабарлау / сайтқа жариялау арқылы) ескерту беріледі, жауап беру немесе жазбаша жұмыс бағасы төмендетіледі, бағасы жойылады, бағалау процедурасына / емтиханға жіберілмейді.

6.2.9 Білім алушының білім жетістіктерін ағымдық бағалау кезінде бағаларды, бағаланған жұмыстардың деректерін бұрмалаушылықты анықтаған кезде, бағаланған жұмыстардың жауаптарын адал емес тәсілдермен, ақпараттарды немесе құралдарды дұрыс пайдаланбаған кезде:

- уәкілетті тұлға академиялық адалдық саясатын бұзғаны туралы акт жасайды, куратордың қатысуымен білім алушымен әңгіме жүргізеді. Академиялық адалдық саясатын бұзу актісі тиісті заттай дәлелдемелермен және білім алушының жұмысының көшірмелерімен факультет деканына беріледі, ол барлық құжаттарды Комиссияға өткізеді.

6.2.10 Жалған ақтау/орындалмаған жағдайда, бағаланатын жұмыстардың уақтылы орындалмаған жағдайда, анықтамалардың күші жойылады, қайта тапсыру құқығынан айырылады.

6.2.11 Пара, алдау, білім алушылар бағаланған жұмысты орындау кезінде деректерді бұрмалау, курстық жұмыстарды, дипломдық жұмыстарды, магистрлік диссертацияларды сату кезінде, Университет оқытушысы / қызметкері, уәкілетті тұлға ретінде бұзушылық туралы акт жасайды, ол актіні академиялық адалдық саясаты бойынша Комиссияға тапсырады.

7. Саясаттың бұзылуына қарсы комиссия

7.1 Саясаттың бұзылуына қарсы іс-қимыл жөніндегі комиссия білім алушылардың, ПОҚ және Университет қызметкерлерінің оқу, ғылыми және басқа қызметтерінің нәтижелеріне моральдық-этикалық баға беру мақсатында құрылды.

7.2 Комиссияның негізгі міндеттері:

- Білім алушылар, ПОҚ және қызметкерлер арасында академиялық адалдықтың алдын алу;
- Саясатты бұзу фактілерін қарау;
- жазбаша жұмыстың кез-келген түрін орындау кезінде этикалық стандарттар мен академиялық адалдық қағидаларына сәйкестігін бағалау.

7.3 Комиссияның негізгі функциялары:

- Білім алушылар, ПОҚ және қызметкерлердің саясаты тұрғысынан білім алушылардың жазбаша жұмыстарын этикалық бағалауға және этикалық сараптаманы ұйымдастыруға қатысу;
- академиялық кезеңде және саясатқа байланысты аралық, қорытынды аттестаттау кезеңінде туындаған даулы мәселелерді қарау және этикалық

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

нормаларды бұзу;

- білім беру үдерісіне Саясат қағидаттарын енгізу және оның нормаларын бұзудың алдын алу бойынша шаралар қабылдау;

- Саясатты бұзу фактісі және жұмыс нәтижелері бойынша отырыстар өткізу.

7.4 Комиссияның құрамы Университет ректорының бұйрығымен әр оқу жылына бекітіледі.

7.5 Комиссия отырыстары Саясатты бұзу фактілері анықталған жағдайда өткізіледі.

7.6 Комиссия білім алушылардың жазбаша жұмыстарына сараптамалық бағалау жүргізеді және Саясаттың бұзылуына байланысты жағдайларды талдайды.

7.7 Ұсынылған жазбаша жұмыстарға сараптама және білім алушылардың, профессорлық-оқытушылар құрамы мен қызметкерлердің қолайсыз мінез-құлқын талдау нәтижелері бойынша Комиссия келесі қорытынды жасай алады:

1) ПОҚ және қызметкерлер үшін:

- ескерту беру;
- сөгіс беру;
- қатаң сөгіс беру;
- жұмыстан босату;
- мақалалардың, оқулықтардың, оқу-әдістемелік құралдардың және басқа жұмыстардың жарық көруіне жол бермеу.

2) Білім алушылар үшін:

- ескерту беру (білім алушылардың ата-аналарына хабарлау немесе сайтқа орналастыру);
- бағаны төмендету (әр жағдайға 10 ұпай);
- бағалауды, жауапты немесе жазбаша жұмысты / анықтаманы жою;
- бағалау рәсіміне / емтиханына жібермеу;
- қайта тапсыру құқығынан айыру;
- сөгіс беру;
- білім алушылар қатарынан шығару.

7.8 Комиссия ректорға білім алушылардың заң бұзушылық фактілеріне қатысты қорытындылары мен негіздемелері туралы хабарлайды. Ректор Саясаттың әр бұзылуы бойынша тиісті шешім қабылдайды.

8. Қорытынды ережелер

8.1 Осы Саясатқа Университеттің Ғылыми кеңес шешіміне сәйкес өзгертілулер мен толықтырылулар енгізіледі.

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

8.2 Осы Саясаттың ережелерін барлық білім алушылар, профессор-оқытушылар құрамы, университет қызметкерлері қолдануы және сақтауы міндетті болып табылады.

8.3 Осы Саясат ешқандай шектеусіз жарамды.

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

А қосымшасы

Білім алушының ар-намыс кодексі

Білім алушы Қазақстан Республикасының лайықты азаматы, таңдаған мамандығы бойынша кәсіби маман болуға, шығармашыл тұлғаның ең жақсы қасиеттерін дамытуға тырысады.

Білім алушы үлкендерге құрметпен қарайды, басқаларға қатысты дөрекілікке жол бермейді және әлеуметтік жағынан осал адамдарға жанашырлық танытады және мүмкіндігінше оларға қамқорлық жасайды.

Білім алушы әдептіліктің, мәдениеттіліктің және адамгершіліктің үлгісі болып табылады, ол азғындық көріністеріне төзбейді және жынысына, ұлтына немесе дініне байланысты кемсіту көріністеріне жол бермейді.

Білім алушы салауатты өмір салтын ұстанады және жаман әдеттерден толықтай бас тартады.

Білім алушы Университет дәстүрлерін құрметтейді, мүлкін қорғайды, білім алушы үйіндегі тазалық пен тәртіпті қадағалайды.

Білім алушы Университеттің корпоративті мәдениеті мен имиджін жақсартуға арналған шығармашылық қызметті (ғылыми-білім беру, спорттық, көркемдік және т.б.) дамытуға бағытталған кез-келген қызметті қажет және пайдалы деп таниды.

Университет сыртында білім алушылар өзінің жоғары мектептің өкілі екенін әрдайым есте сақтайды және оның абыройы мен қадір-қасиетін түсірмеуге бар күшін салады.

Білім алушы академиялық адалдықтың барлық түрлерімен күресуді өзінің міндеті деп санайды, соның ішінде:

- этикалық, академиялық және заң бұзушылықтардың алдын-алу, оның ішінде: плагиат, жалған құжат жасау, білімді бақылаудың әр түрлі формаларының барлық сатыларында көшіру парақтарды, алдау мен кеңестерді пайдалану, жоғары баға алу үшін отбасылық немесе қызметтік байланыстарды пайдалану, пара алу, алдау оқытушыға және оған деген сыйламаушылық, сабаққа келмеу, кешігу және себепсіз оқу сабақтарының болмауы;

- дайын оқу материалдарының кез-келген көлемін (эссе, курстық жұмыс, бақылау жұмысы, дипломдық жұмыстар және тағы басқа жұмыстарды) өз жұмысының нәтижесі ретінде интернет-ресурстарға ұсыну.

Білім алушы академиялық жауапсыздықтың аталған барлық түрлерін Қазақстанның болашақ экономикалық, саяси және басқару элитасына лайықты сапалы және бәсекеге қабілетті білім алумен үйлесімсіз деп қарастырады.

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

Б қосымшасы

Оқытушының ар-намыс кодексі

Оқытушы қызметінің негізгі бағыты – білім алушылармен жұмыс жасау, олардың білімі мен мәдениеті туралы қамқорлық жасау, өз Отанының нағыз патриоттарын тәрбиелеу.

Оқытушы өзінің теориялық білімі мен педагогикалық шеберлігін жетілдіру үшін үнемі жұмыс істейтін, білімді адал іздеу негізінде белсенді түрде жүргізетін, дәлелдемелермен, нәтижелер туралы есеп беруде әділеттілікпен және әділеттілікпен қамтамасыз ететін кәсіби маман болуы керек.

Оқытушы – әдептілік пен ақылдылықтың, адамгершілік пен әдептің үлгісі, Қазақстан мемлекеттілігін белсенді насихаттаушы, кез келген сыбайлас жемқорлық көріністеріне, тәртіпсіздік пен жауапсыздыққа принципі қарсылас.

Оқытушы білім алушыларға еңбек және оқу тәртібі ережелерін сақтау керектігін, әріптестеріне деген сыйластық қатынасты дәлелдейді, өзіне, өзінің сөзі мен іс-әрекетіне талап қояды, қателіктерін ашық мойындайды және оларды адалдықпен түзетеді.

Оқытушы өзінің әріптестері мен білім алушыларға кәсіби баға беруде шыншыл және әділ болуы керек, ол ұйымшыл, оның сөздері іс-әрекеттермен сәйкес келеді, қызметтің іргелі мәселелері бойынша өз ұстанымын ашық білдіреді және өз көзқарасын дәлелді түрде дәлелдейді.

Қазақстандық жоғары оқу орны оқытушысының ар-намыс кодексі – бұл Қазақстандық қоғам мен мемлекеттің жалпыға танылған адамгершілік қағидалары мен нормаларына негізделген адамгершілік нормаларының, міндеттері мен адал ниеттерінің жүйесі.

Біз білім алушы мен оқытушының ар-намыс кодексін ұстанған негізгі қағидаттардың орындалуы үшін жауапкершілік аламыз. Біз өз университеттеріміздің адамгершілік және интеллектуалды күштің үлгісі болып, Қазақстандағы жоғары білім элитасын құруы үшін белсенді күш саламыз.

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

В қосымшасы

Академиялық адалдықты бұзу туралы заң нысаны

«__» _____ 20__ ж.

АКТ

**академиялық адалдық саясатын бұзу туралы
(емтихан сессиясы)**

Пән:	
Оқу қызметінің түрі:	
Оқытушының АТЖ	Білім алушының АТЖ:
	Курс _____ № топ.
Күні: Аудитория: Уақыты: Бұзушылық сипаттамасы:	
Оқытушының немесе емтиханға қатысуға уәкілетті адамның қолы: _____ «__» _____ 20__ ж.	
Білім алушының қолы: _____ «__» _____ 20__ ж.	
Актімен таныстым:	
Факультет деканы _____	«__» _____ 20__ ж.
Топ кураторы: _____	«__» _____ 20__ ж.

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі		Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»

Г қосымшасы

Құқық қорғау қызметі туралы акт нысаны

А К Т № зандылық пен тәртіпті бұзу туралы

«___» _____ 20__ ж.

Біз, төменде қол қоюшылар, осы актіні жасадық

Оқытушының (білім алушының) АТЖ _____

Лауазымы (мамандығы) _____

Кафедра _____

Факультет _____

Күні _____

Уақыты _____

Құқық бұзушылық орны _____

Негізі _____

Актімен таныстым

Декан _____

Кафедра меңгерушісі _____

Тәрбие және әлеуметтік жұмыс жөніндегі
проректор _____

Қазақстан Республикасының Мәдениет және спорт министрлері		Қазақстан Республикасының Мәдениет және спорт министрлігі
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциясы эмес акционерлер қоғамы		Коммерциялық емес акционерлік қоғам «Халықаралық туризм және қонақжайлылық университеті»

Д қосымшасы

Дәрісті бұзу туралы акт нысаны

А К Т № дәрістің бұзылуы туралы

« ____ » _____ 20 ____ ж.

Біз, төменде қол қоюшылар, осы актіні жасадық

Оқытушының АТЖ _____

Лауазымы _____

Кафедра _____

Факультет _____

Күні _____

Уақыт _____

Пәні _____

Топ, білім алушылар саны _____

Аудитория _____

Негізі _____

Актімен таныстым _____

Декан орынбасары _____

Кафедра меңгерушісі _____

Оқу үрдісін ұйымдастыру бөлімі _____